

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P.**, proti žalovanej **I.**, o zaplatenie Sk 24 912,- s príslušenstvom, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 10. októbra 2007 č. k. 15 Cob/196/2007-73, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**
Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra rozsudkom zo dňa 5.3.2007 č. k. 23Cb/100/2006-57 návrh zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Konštatoval, že vykonaním dokazovaním zistil, že za žalobcu, veriteľa úverovú zmluvu uzatváral p. N. bez ďalšej špecifikácie, bližšieho označenia. Podľa záhlavia zmluvy malo ísť o mandatára spoločnosti, teda medzi žalobcom a mandatárom p. N. mala byť uzatvorená mandátna zmluva. Žalobca súdu mandátnu zmluvu nepredložil, ani iným spôsobom nepreukázal, že p. N. bol oprávnený v mene žalobcu platne uzatvoriť úverovú zmluvu. Súd vo veci opakovane nariadľoval pojednávanie, ktorého sa účastníci konania nezúčastňovali, a preto súd rozhodol na základe predložených listinných dôkazov. Keďže úverovú zmluvu zo dňa 10.3.2003 za žalobcu neuzavreli konatelia, štatutárni zástupcovia, ale p. N., ktorého oprávnenie uzatvárať zmluvy menom žalobcu nebolo v konaní preukázané, dospel súd k záveru, že úverová zmluva zo dňa 10.3.2003 je neplatná. Z neplatnej zmluvy sa v súdnom konaní nemožno domáhať žiadnych nárokov a práv, pretože tieto nevznikli. Na základe uvedených skutočností súd podaný návrh ako nedôvodný zamietol.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, na odvolanie žalobcu rozsudkom zo dňa 10.10.2007 č. k. 15 Cob /196/2007-73 rozsudok súdu prvého stupňa v časti o zaplatenie Sk 12 000,- s 13% úrokom z omeškania od 22.4.2003 do zaplatenia zmenil a žalobe vyhovel. V zostávajúcej zamietajúcej časti napadnutý rozsudok potvrdil. Uviedol, že vychádzajúc z ust. § 497 a nasl. Obch. zák. je zrejmé, že zákon nevyžaduje na platnosť uzavretia zmluvy o úvere jej písomnú formu. Žalobca si v prejednávanej veci uplatnil nárok na zaplatenie pohľadávky z písomne uzavretej zmluvy o úvere zo dňa 10.3.2003. Účastníci konania nepochybne prejavili záujem na uzavretí tejto zmluvy v písomnej forme, a preto bolo dôvodné zo strany súdu prvého stupňa skúmať platnosť, prípadne neplatnosť takto uzavretej písomnej zmluvy o úvere. Žalobca mal v konaní povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, čomu zodpovedá dôkazná povinnosť o platnom uzavretí zmluvy o úvere, a teda jej uzavretie za žalobcu osobou oprávnenou konať v mene žalobcu. Napriek podanému odvolaniu a taktiež až do rozhodnutia odvolacieho súdu žalobca nepredložil listinný dôkaz, ktorým by preukazoval oprávnenie konajúcej osoby p. N. konať v mene žalobcu pri podpisovaní úverovej zmluvy, z čoho možno vyvodiť jednoznačný záver, že predmetnú zmluvu za žalobcu nepodpísala oprávnená osoba a tento právny úkon teda nemožno považovať za platný. Odvolací súd sa preto stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa, ktorý považoval uzavretú zmluvu o úvere zo dňa 10.3.2003 za neplatnú. Žalobcovi preto nevznikol nárok domáhať sa zaplatenia poplatku pri uzavretí zmluvy v sume Sk 6590,-, ako aj trov za spísanie notárskej zápisnice celkom v sume Sk 3752,- a taktiež trov exekučného konania v sume Sk 2570,-. V prípade preukázania uplatnenia nároku z neplatného právneho úkonu je povinnosťou súdu skúmať, či v danom prípade nedošlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle ust. § 451 Obč. zák. Odvolací súd teda dospel k záveru, že žalobca žalovanej poskytol finančné prostriedky v sume Sk 12 000,-, na základe neplatnej zmluvy o úvere, čo zakladá jeho nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v uvedenej sume. Odvolací súd preto považoval žalobcom uplatnený nárok v tomto rozsahu za dôvodný, a to spolu so zodpovedajúcim úrokom z omeškania podľa ust. § 369 ods. 1 O.s.p. vo výške 13% ročne z dlžnej sumy, počnúc od 22.4.2003, čo vyplýva z písomnej výzvy žalobcu na plnenie zo dňa 14.4.2003, v ktorej poskytol žalovanej 7-dňovú lehotu na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov. Lehota, poskytnutá žalobcom na plnenie, teda uplynula

dňom 21.4.2003 a dňom 22.4.2003 sa žalovaná dostala do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia v rozsahu 12 000,- Sk. Vychádzajúc z vyššie uvedeného teda odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia s tým, že v zostávajúcej časti rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

S rozsudkom odvolacieho súdu sa neuspokojil žalobca, ktorý podal včas dovolanie v zmysle § 240 ods. 1 O.s.p. a žiadal čiastočne zrušiť rozsudok odvolacieho súdu. V dovolaní uviedol, že toto podáva z dôvodu uvedeného v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., pretože konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedol, že nepreukázanie plnomocenstva súd považoval za vadu podania žalobcu vo forme neúplného podania, ktorú bolo potrebné odstrániť tým, že by žalobca predložil dôkaz o existencii plnomocenstva. O tejto skutočnosti mal však súd žalobcu poučiť v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p. Takáto výzva však žalobcovi s poučením, a to ani v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. doručená nebola. Namietal, že mu boli doručené iba dve výzvy súdu, ktorými ho tento vyzýval k špecifikácii a doloženiu požadovanej pohľadávky, ktoré doklady žalobca doložil v súlade s uvedenými výzvami. Poukázal na ust. § 120 ods. 1 O.s.p. a uviedol, že vzhľadom k skutočnosti, že počas konania nebolo sporné uzatvorenie zmluvy o úvere a predloženými dôkazmi bolo preukázané, že žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky, ktoré tento prevzal, pričom túto skutočnosť žalovaný ani nenamietal, je preto toho názoru, že nie je potrebné predložiť mandátnu zmluvu. Má za to, že súd skúmal mandátny vzťah nad rámec toho, aby ho žalovaný rozporoval, pričom mohol vyzvať účastníka na doloženie mandátnej zmluvy alebo vykonať dôkaz výsluchom mandatára. Súd v rámci vykonania dôkazov vôbec neskúmal, či predmetná mandátna zmluva existuje, nevyzval žalobcu na jej predloženie, iba v odôvodnení rozsudku konštatoval, že z dôvodu, že žalobca túto nepredložil, je zmluva o úvere neplatná a nemožno sa z nej domáhať žiadnych nárokov, pretože nevznikli. Pokiaľ ide o nepredloženie mandátnej zmluvy v rámci odvolacieho konania, vychádzal žalobca z poučenia súdu podľa § 120 ods. 4 v spojení s § 205a O.s.p. Z uvedených dôvodov navrhuje preto rozhodnutie odvolacieho súdu čiastočne zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v zmysle § 10a O.s.p. prejednal dovolanie žalobcu podľa § 242 ods. 1 a § 243a ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že z hľadiska jeho prípustnosti neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až § 239 O.s.p.

Z dôvodov uvedených v § 237 O.s.p. je možné dovolaním napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Spôsobilým predmetom dovolania je podľa tohto ustanovenia rozhodnutie vydané odvolacím súdom v odvolacom konaní. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O.s.p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale i z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O.s.p.). V prípade, že dovolací súd zistil, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle § 238 a § 239 O.s.p. prípustné.

Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku zákon vymedzuje v ustanovení § 238 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 O.s.p. Naopak dovolanie proti rozsudku nie je prípustné z dôvodov uvedených v ods. 4 a ods. 5 tohto ustanovenia.

Podľa § 238 ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Konanie v obchodnej veci o peňažné plnenie v sume Sk 24 912,- začalo na súde prvého stupňa 26.septembra 2005. Nariadením vlády Slovenskej republiky

č. 525/2004 Z.z. bola s účinnosťou od 1.októbra 2004 stanovená minimálna mzda vo výške Sk 6500,-. Desaťnásobok tejto mzdy predstavuje Sk 65 000,-.

Keďže predmet dovolacieho konania neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy a súčasne dovolací súd nezistil závažné vady konania, majúce za následok prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu pre jeho neprípustnosť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s ust. § 243b O.s.p. odmietol.

O trovách dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že žalovanému ich náhradu nepriznal, nakoľko mu žiadne účelne vynaložené trovy dovolacieho konania nevznikli.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 12. marca 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu